

☞ Mistä uusi suomi-esperanto-sanakirja?

a?toro Juha Metsäkallas · publikigita 2020-05-15

Suomalaisissa esperantopiireissä on jo hetki kaivattu uutta suomi-esperanto-sanakirjaa. Onhan edellinen, WSOY:n julkaisema valkovichreäkantinen taskusanakirja jostain 1980-alkupuolelta.

Menneinä vuosituhansina sanakirjan laatiminen vaati munkkien tai pappien hautautumista kammioihinsa vuosiksi, minkä jälkeen Mooses astui ilmoille laintauluineen, joissa olivat tunnetut viisitoista kymmenen käskyä.

Internet tekee mahdolliseksi joukkoistamisen, tehtävien tekemisen porukalla. Näin on erityisesti henkisten tuotosten, esimerkiksi sanakirjojen, kohdalla. Olen ottanut selvää, miten tämä onnistuisi käytännössä. Ratkaisussa on neljä osaa.

☞☞ SIL International

Yhdysvalloissa, Pohjois-Dakotan yliopiston yhteydessä toimii aiemmalta nimeltään *Summer Institute of Linguistics*, joka nykyisin käyttää nimeä *SIL International*. Kyseessä on voittoa tavoittelematon, kristillisellä arvopohjalla toimiva järjestö, jonka keskeinen tehtävä on auttaa laatimaan sanastoja ja sanakirjoja kielille, joilla ei vielä sellaisia ole. Tavoitteena on **voimaannuttaa yhteisöjä ja auttaa näitä kehittymään** YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelman 2020 mukaisesti. Siis se sama tavoiteohjelma, jota UEA tukee.

Tätä sanastotyötä varten he ovat luoneet erilaisia työkaluja, joista useimmat (mitkään?) eivät maksa mitään. Suomella on jo kirjoitusjärjestelmä, joten emme tarvitse SIL:ltä kirjaimistoa¹. Sen sijaan tarvitsemme *FieldWorks Language Explorer* (FLEx) ?nimisen sanastosovelluksen².

Parasta tässä on, ettei tarvitse odottaa vuosikausia ennenkuin on mitään tulosta näkyvissä, vaan voimme julkaista sanakirjasta uusia versioita vähän väliä. FLEx:istä saa ainakin julkaistua OpenOffice-muodossa, mutta mitä ilmeisimmin myös verkkoon.

☞☞ Kotimaisten kielten keskus KOTUS

Kotimaisten kielten keskus KOTUS vastaa suomen kielihuollosta, ja he tarjoavat käytettäväksi **nykysuomen sanalista**, joka sisältää yli 94 000 sanaa taivutusmalleineen. Taivutusmalleja emme käsittääkseeni tarvitse, mutta moinen sanalista on erinomainen pohja sanakirjalle.

☞☞ Language depot

Joukkoistamisen keskiössä tällaisessa projektissa on, että osallistujat tekevät vuorollaan pienen työn ja näistä pienistä puroista kasvaa suuri virta. Pienten töiden yhdistäminen suureksi virraksi vaatii [versionhallintaa](#). FLEEx-sovellus osaa hakea ja tallentaa mm. jaettuun tietovarastoon, joka hoitaa tämän versionhallinnan. FLEExin kanssa suositellaan käytettäväksi *Language depot* -nimistä tietovarastoa.

☞☞ ja sinä

Siinä missä FLEEx, Kotuksen sanalista ja Language depotin tietovarasto ovat teknisiä osia sanakirja-projektissa, niillä ei ole mitään merkitystä ilman osallistujia. Sinä olet oleellinen osa sanakirjaprojektia!

☞☞...on yhtä kuin sanakirja!

En nyt äidy lainaamaan Churchillin puhetta verestä, raadannasta, kyyneleistä ja hiestä, mutten mene lupaamaan pikavoittoakaan. Totta kai tähän menee aikaa, mutta kymmentuhannenkin [liinkin](#) (?) matka alkaa yhdellä askeleella.³

(Muokkasin artikkelia 17.5.2020 täsmentämällä järjestön nimeä.)

1. Kyllä, maailmassa on edelleen kieliä, joilla ei vielä ole edes kirjoitusjärjestelmää.
2. Kristillinen arvopohja näkyy mm. siinä, että tästä FLEEx-sovelluksesta on saatavissa erikseen Raamatun-tekstien kääntämiseen tarkoitettu versio.
3. Joku voisi jo sanoa, että hillitse vähän sitaattien heittoa ?

La origina artikolo estas publikigita 2020-05-15 en la retejo *Finna bablejo* kun rubriko "Mistä uusi suomi-esperanto-sanakirja?". ?i tiu PDF-versio estas a?tomate kreita 2022-03-08. Vidu anka? la aliajn afi?ojn de tipo artikoloj, [finnalingvaj](#).